

## Universitätsbibliothek Paderborn

### V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi  
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum  
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina  
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Jesus Passus Per Centuriam  
Modorum Meditandi passionem Salvatoris nostri illustratus; cui  
accesserunt Meditationes In Passionem Domini XLVI. - Juxta numerum  
dierum Quadragesimæ

**Družbicki, Kaspar**

**Ingolstadii, 1732**

**VD18 90066405**

99. Considerando Passionem Domini advertendo in ea quodammodo  
fuisse quatuor Anni tempora. Ver, Æstatem, Autumnum, Hyemem.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45427**

## MODUS XCIX.

**N**onagesimus nonus meditandi Passionem Domini nostri Modus esse poterit; Comparando Passionem Christi, quatuor temporibus anni communis. nempe Veri, Aestati, Autumno, Hyemi. Non est enim insolens apud Sanctos Patres atque interpretes, totam Redemptoris nostræ seriem, atque adeò historiam contemplari in Cosmopœia: itemque Incarnati VEREI mysterium opusque universum, agnoscere in umbratum conditione visibilis & naturalis mundi: ipsa quoque temporum in hoc universo discrimina, in salutis nostræ Authore, operibusque illius cognoscere. Particulam ergo hujusce contemplationis rudiuscule & pro captu nostro sectando, licebit meditando vestigare quatuor ista vulgaris Anni tempora, per similitudinem mysticam, tam in vita, quam præcipue specialiterque in Passione Domini.

Ac Primò, nihil vetat Exordiis vitæ Christi Hyemem attribuere: cum constet revera hyemem mundi, fuisse Natali Domini nostri in mundum destinatam, Christumque de facto hyemali tempore in mundum hunc nascendo prodisse. Erat verò tunc simul hyems altera rigidior longè, atque immifior, quando nimirum toto terrarum orbe, universum humanum genus, in rigidissimum Idololatriæ & Ignorantiæ Dei gelu concreverat; tota filiorum Adæ progenies, in saevissimam simul ac sterilissimam brumam, vitiissimæ ac profligantissimæ universim vitæ abierat. Omnes declinaverant, omnes inutiles facti erant. Non erat qui faceret bonum, non erat

XX 3

usque

usque ad unum. Ipsa quin etiam Judæa gens, in qua sola notus utcunque Deus, & manifestatio legis ac judiciorum, voluntatemque ejus remanebat, vix exiguis, iisque multum depravatis partibus, veræ pietatis ac religionis tenorem residuum habebat. Quam pigrum frigus tenuerit illum ipsum Dei licet populum, hinc satis constat, quia & appropinquantis Messie adveniūt à Prophetis sibi prænuntiatum tempus custodire neglexit, & jam venientem, atque adeo natum cundem, quem Orientalibus Magis, pane digito in Bethleem ostendebant, ipsitamen cognoscere, adire, venerari neglexerunt. Talis & illa hyems in Populo Judaico fuit, quæ primos Martyrum flores, tanquam in medio frigore infidelitatis exortos, velut primas erumpentes Ecclesiæ gemmas, persequenteribus cum Herode aseclis ejus, Animamque Nati Pueri Salvatoris ac sui Regis querentibus, vecorde pruinâ decoxit. Ipsum vero Christum eadem crudelitatis vel hyemis asperitas, in exilium Ægyptiacum, mediâ nocte compulit. Postquam rediens Angelus, redditumque in terram Israel indicens ait. *Vade in terram Israel: defuncti sunt enim, qui querebant animam pueri.* quod fuit dicere. Jam hyem transiit, imber abiit, & recessit. Denique vita ad Annū trigesimum usque Domini abscondita, quid aliud, nisi veluti hyemali frigore arcta, & occultata fuit?

Vitam Domini nostri ab anno trigesimo, tempori Verno assimilare libet. Tunc enim Dominus noster exiit tanquam qui seminat semina, re semen suum: tunc exiit conducere operarios in vineam suam, tunc (inquam) caput circuire

Vicos

Vicos, Castella, Civitates, & prædicare illis Evangelium Regni cœlestis, promulgare populis legem vitæ, atque disciplinæ salutaris & non solvere legem, sed adimplere. Tunc pertransiit ad pœnitentiam adhortando, ab inolitis vitiis dehortando, ad novitatem vitæ vocando, viam Dei in veritate, & mansuetudine docendo, & simul benefaciendo, sanando etiam omnes languores, omnesque oppresos à diabolo, usque dum aliquanti flores apparerent in terra, usque dum regiones albescere jam inciperent ad messem, usque dum partim Apostolorum, partim discipulorum, partim cæterorum fidelium, aliquantulus exstaret numerus, obstrepende invidiâ: *Ecce mundus totus post eum abiit.*

Passionem Domini Nostri: Æstivum tempus cogitemus. In Passione enim sua Christus, Justitiæ ac Misericordiæ Charitatisque suæ, ad summum usque intendit æstum, & in Auge plâne solem suum evexit, super bonos & malos, super Justos & Injustos. An non æstas fuit, omnique æstu major æstus ille, quo Dominus Desiderio desideravit Pascha manducare cum discipulis antequam pateretur? Non æstas erat, quando Dominus cùm dilexisset suos qui erant in mundo, usque in finem dilexit eos? Non erat æstas & æstus, quando Dominus à mensa consurgens, vestimenta depositus tanquam calore exundans, & aquâ in pelvim effusâ, lavit pedes discipulorum ad eos abjectus, & veluti ab humano humiliâ loco refrigerium captans? Non æstas erat in corde Boni JESU, quando instituto Sacrificio atque Sacramento mirabili, corporis & Sanguinis, quidquid potuit, quidquid in omni

Xx 4

sub-

51048

K1  
28 Oct 1

L15 III

V  
3

substantia sua habuit, totum cogente charitate profudit pro dilectione? Non estas, aut non æstus ardorque fuit, quando longissimum ideoque suavissimum illum Charitatis, sermonem? an ardorem? eructavit ipsa illa, quæ ex Deo est, Christi, seu potius, Christus charitas? Fuitne illa æstas & æstus, quando ingressus hortum, montemque myrræ, messuit myrrham suam, avulsus à discipulis, & prolixius orans, stratus super terram; ut nimis calefaceret eam, refrigeraret autem, ab ea factus in agonia, factus quoque est sudor ejus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram? Æstusne ille fuit, quo percitus processit obviam hostibus, & Judam proditorem amicitiam & osculo dignatus, prostratosque hostes verbo suo, mox erexit, & ad sua vincula admisit? Pergat hunc in modum anima devota per totum Passionis JESU tractum, & æstum æstumque charitatis ejus in singulis passibus perdisque contépleteur, admiretur, veneretur, bibat, eoque deebretur. Inveniet enim, persingula momenta, Charitatem JESU æstuantiorē magis magisque fuisse, & de JESU vincito victo-que suo impotentiū triumphasse, usque dum in vertice Calvario, supra trabem crucis elevatum, & undique dilectionis notis spectandum, ejusdemque clavis crucifixum, toti celo, totique terræ conspiciendum dedit, quosque, & quantos agere de JESU amatore triumphos sibi licuisset, & exultabunda, atque gloriabunda, non tantum non verecundaretur, verum etiam superbiret, & trophæa statueret, spoliaque detraheret, ac dispertiret: dicens. Hæc est præda charitatis David; accipite de benedictionibus ejus.

Pater

S: Z  
 Bic  
 oper:  
 Tom 1  
 N: 2  
 5

Pater quidem Æternus Animam, Joannes Matrem, Latro Paradysum, Crucifixores Veniam, Centurio Fidem, Spectatores Pœnitentiam, Milites vestimenta, Mortui vitam, Arimathæus Corpus, Cælum Pacem, Mundus Restaurationem, Genus Humanum salutem, Captivi Patrum Spiritus Libertatem, & simul Æternæ Beatitudinis Possessionem.

Ubicunque steterunt pedes JESU, ubique Charitas ejus reliquit signa ardoris sui, æstus sui, violentiæ atque victoriæ suæ. Ubicunque comparuit Amator JESUS, ibi messuit Myrrham primam, ibi botros racenavit, ibi torcula redundantiæ vino calcavit, ibi opobalsamum sudavit, ibi ascendit in Palmam & fructus ejus apprehendit, ibi Rex Pacificus, magnificatus est vehementer, & apparuit diademate coronatus, ut in die sponsationis & lætitia cordis sui, propter filias Hierusalem.

Unde sive cogites, aut contempleris Agoniam & sanguinei sudoris balneas, sive vincula & catenas & verbera, sive furiosas raptationes, sive alapas, colaphos, vulsiones, consputationes, percusiones, sive adjuramenta, falsa testimonia, contumelias, calumnias, opprobria, mendacia, insultationes; sive illusiones, sive Barabas, sive calumnias, sive flagellationis araturas, sive spinarum aculeos, sive coronas & purpuras, & adorationes, & arundinea sceptra, sive universorum populorum plena ad Crucis mortem suffragia, atque nonnisi perniicie Christi explenda quieturaque odiorum studia, sive damnationis decreta, sive patibuli gestationem, sive fel & acetum, sive nuditatem & verecundiam, sive

Xx 5

clavos

clavos & vulnera, & sanguinem & crucem; sive cum inquis deputationem, & inter eos median-  
tem principatum, sive postrema linguarum;  
cula, venenata, & blasphemales injurias crue-  
nificis plagis saeviores, sive sitim atque dereli-  
ctionem, iive hostium tanquam votis suis abun-  
dè potitorum pœnisque suis exsaturatorum vi-  
etricem lætitiam, sive postremam omnium mor-  
tem atque sepulturam. Quidquid horum co-  
gites non nisi messem aestivam, aestuantis Charitatem  
JESU cogites: quām ille demessuit usque  
ad novissimam spicam, usque ad minutissimum  
granum, ad unicum acinum, atque uvam.  
Donec omnia horreis divinis illata, & in offici-  
nis Redemptionis condita, & famelicā subun-  
dāque charitatis ingluvie satiatā atque saginatā:  
ipsa demum, sciens quia consummata sunt o-  
mnia, & nihilominus sitim suam testata, acce-  
que gustato solata, *Consummatum est*, proclama-  
vit & denunciavit.

Resurrectio Domini & quæ eam consecuta  
est multiplex apparitio, ac deinceps in celos  
Ascensio, quin & Spiritus Sancti ad Ecclesiam  
missio, sessio ad Patris dexteram, & quæ mundi,  
quæ specialiter Ecclesiæ ad finem mundi dura-  
tura gubernatio, deputetur Autumno ejusque  
similitudini comparetur. Omnia enim illa quæ  
Resurgens ex mortuis Dominus egit, & agit, &  
acturus est, non tantum ad hujus sæculi finem,  
sed etiam toto illo futuro sæculo, quod nullum  
habebit finem, fructus sunt, & collectiones fru-  
ctuum sunt, quos terra nostra sanguineis labo-  
ribus Christi nostri culta, arata, seminata, plan-  
tata, rigata, fœcundata, ad incrementum & ma-  
turita-

G: Z  
BIC  
oper: T  
Tom N  
5

turitatem provecta, dedit, & dat, & dabit Agricola & cælesti juxta illud. *Omnia poma, nova & vetera servavi tibi, Dilecte mi.* Omnia sunt vel fructus, vel merces laborum, meritorumque Christi, omnia sunt vel opera, vel propagines operum Christi, donec veniam ille absque fine finis: cum tradiderit Christus Regnum Deo & Patri, cum evacuaverit omnem principatum, & potestatem, & virtutem: quando & positos habebit inimicos suos sub pedibus suis: ut sit Deus omnia in omnibus.

Potest autem hæc ipsa Passionis Dominicæ comparatio ac meditatio, aliter paulo institui, secundum eadem Anni tempora: ut Passio in Horto, sit Veri similis: quæ apud Annam & Cai-pham, & totâ nocte gesta sunt, Æstatem referant; quæ apud Herodem & Pilatum, Autumni similia sint. Quæ demum in cruce & Morte, Hyems quædam sint Passionis.

Ea quæ in Horto Passus est, ver quoddam erant. Præludia enim (estò acerbissima, & usque ad mortem, usq; ad sanguinem) præludia tamen & initia tantum dolorum fuerunt, omnia illa quibus Hortus Humanitatis Christi, cum suis arbusculis, atque floribus præambulè arabatur, colebatur, seminabatur, rigabatur, ligabatur, circumfodiebatur, transferebatur. Quæ ante horam illam latebant in sola præscientia Domini omnium quæ ventura erant super eum: conclusa tanquam in necdum aperta ad germinandum humo; tunc pullulare cœperunt omnia, tunc enim cœpit Dominus Iesus pavere, tœdere, contristari, & moestus esse, tunc pavor mortis irruit super Animam justi nostri: tunc Oratio, tunc Calix inebrians, tunc Agonia, tunc Sudor

langui-

sanguineus, tunc perfidiæ oscula, tunc Captivitas & vincula venerunt super nostrum Samson. Tunc etiam ignita licet, abdita tamen aliquando Charitas Christi efflorescere, & veluti verna-re manifestius, & efficacius incipiebat, atque primos suos fructus Cælesti Patri offerendoli-babat.

Ea quæ Dominus Passus est in Anna & Caiphæ domibus, Examina, Testimonia, Adju-rationes, Judicia, Damnationes, Mortis decreta, Conspirationes, Consputationes, Velationes oculorum & faciei, Tunfiones, Vellications, Alapæ, Colaphi, Palmæ, omnesque injuriæ no-ctis, inter fæces satellitum rabidorum, totusque ille nocturnus æstus potestatis tenebrarum, & furoris bullientis, odiique fervor, omnium, at præcipue Principum, & Sacerdotum. Quo ita æstuabant, atque in tantam agebantur præcipi-  
banturque festinationem, contemnandi quam primùm, atq; ex vivis tollendi Christum, ut neq; cœnandi, neque quiescendi sibi met spacium da-rent, sed eadem unaque noctis parte traditus, ca-ptus, adductus, accusatus, examinatus, judica-tus, condemnatus, & nimirum tormentis (juxta illud, *contumelia & tormento irrogemus eum*) que-stionibusque subjectus, illudendus, & affligen-dus totam per residuam noctem relictus est. Summo deinde mane coacto iterum Concilio, iterum ab universo damnatus, raptim Pilato Præ-fidi oblatus, traditus, summario accusatus, ca-lumniis obrutus, odii fatigatus, ad mortem cru-cis omni iniquitatis conatu & studio postulatus, demumque adductus est. Revera Domine Apoc. 13. 9. JESU æstuaverunt homines illi impi, æstu magno & blasphemæ-

Sap. 2. 19.

Apoc. 13. 9.

blasphemaverunt nomen tuum: neque egerunt pœnitentiam, ut darent tibi gloriam. Sed & tu Domine IESU toto cordis tui desiderio æstuabas patiendum, pro nostra salute, pro que Patris tui Obedientia & Amore: ita ut ad ardores æstusque tuos odia inimicorum tuorum, tarda, & torpentina frigidaque prorsus essent, ut pœne affiduò malitiæ hostili, repetieris illud tuum.  
Quod facis, fac citius.

*Iohann. 13. 27.*

Ea quæ exinde apud Pilatum, apudque Herodem, & rursus apud Pilatum, in ejusque Prætorio perpeccus est Dominus, quendam Autumnū videntur referre. Ex tunc enim cunctiū & quasi maturiū acta videntur omnia. Expendit Præses Pilatus objecta, invenit, & testatus est nulla, ac soli tantummodo invidiæ & odio servientia: reddidit testimonium innocentia, recusavit cognitionem iniquæ causæ, demum remisit ad forum dominumque suum, Galilæum Civein, ad Galilæum Regem. Ubi ita auditæ accusationes in Christum, ut tamen durius nihil statueretur in ejus sanguinem, & supplicium. Deinde gradatim supplicia processere, Barabbæ primum compositus, ac postpositus est, postea correptus flagellis, quasi pœnè dimittendus: tum actorea pars ad mitiorem partem trahi visa, vitam & sanguinem ne peteret. Nihil omissum cunctationis ab Judice, quo minus ad sententiam feralem accederet. Nihil non maturè, sedate, absque æstu, & rabie, denique lotis manibus ad ultimum decretum accessum est. Et inter hæc bonus quoque JESUS, tanquam vitis fructifera, & botris onusta vinoque redundans apparuit, vindemiam fecit, torcular

tular calcavit solus, mustum sanguinis per flamma, & verbera exprelit. Spinis etiam confusus & punctus, tanquam ad uberiorem, dulciorumque gustui fructum & saporem, & medicinam. Postremo per omnia perfectus vir & Rex dolorum apparuit purpuratus, & coronatus, dolore, & ignominia, donec ad desideratissimum regni thronum duceretur.

Hyems Passionis Domini Nostri fuit, gestorum & toleratorum circa crucem, & in cruce, usque ad mortem series: tanquam in hyeme delapsa excusaque sunt ex Arbore Christo, ipsa etiam folia, etiam vestimenta. Ipsi quoque noti & amici recesserunt, & foras fugerunt: consolator quæsus, nec inventi. Pater ipse Aeternus inter derelictores esse voluit, deseruitque Filium uteri sui. Obscuratus est Sol, Luna non dedit lumen suum, Angelii pacis amare flebant; terra mota, petræ scissæ, monumenta apertæ, Sancta Sanctorum scisso velo patuerunt. Ad extreum horror hyemis, & gelidum mortis invasit Dominuni, inclinato Capite tradere coegit Spiritum, & rigentem gelidumque inclusit sepulchro, & insuper obruit grandi lapide advoluto. Et quænam hyems rigidior hyeme mortis, hyeme sepulchri;

O utinam in nobis Christianis efflorescant tandem tandem flores bonarum mentium, atque voluntatum, Sanctorum, & Deo placitorum desideriorum.

Utinam æstuemus verâ & germanâ in Deum ejusque voluntatem, & gloriam, charitate; ut Christo in carie Passo, & nos eadem cogitatione armati, indicamus inimplacabile bellum Carni, & San-

Sanguini, Mundo & pompis ejus, diabolo & desideriis ejus.

Utinam crucem Domini amplectamur, & portemus post IESUM, unicam gloriam reptitantes, configi cruci ejus, & stigmata ejus in corpore & anima portare.

Utinam, denique, moriatur in nobis omne quod inimicum est Deo, ejusque repugnans voluntati. Et fiat vita nostra abcondita cum Christo in Deo, ut cum ille apparuerit vita nostra, tunc & nos appareamus cum ipso in Gloria.

## MODUS C.

Centesimus meditandi Passionem Domini nostri Modus esse potest: recogitando quomodo Dominus noster in sua Passione atque Morte, tam per Malitiam odiumque Inimicorum suorum; quam per Charitatem suam erga Patris Æterni honorem, & erga nostram salutem, annihilatus, exinanitus, mortuusque est totus. Liber hoc declarare aliquatenus in gratiam pii meditatoris.

Quod ergo attinet ad Inimicorum Christi erga ipsum Malitiam atque Odium: Manifestum est consideranti studia eorum, hanc fuisse primariam & plenariam ejus proprietatem, efficere, ut Christus neque Deus, neque Homo, neque quidquam aliud esset, sed ut nullo modo in rerum natura exstaret; ut annihilaretur, seu in nihilum omnino redigeretur. Quod & efficerunt omnino facto ipso, quantum quidem in ipsis erat.

Ad quod pleniūs considerandum; Videamus